

WOJEWODA MAZOWIECKI

WBZK-II.431.5.2019

Warszawa, 30 września 2019 r.

**Pan
Krzysztof Bieńkowski
Starosta Przasnyski
Szef Obrony Cywilnej Powiatu**

**Starostwo Powiatowe w Przasnyszu
ul. Św. St. Kostki 5,
06-300 Przasnysz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1541 z późn. zm.), § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850) oraz zgodnie z Planem kontroli zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2019 r., kontroler pan Andrzej Werle - pracownik Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, posiadający upoważnienie Wojewody Mazowieckiego nr 131/WBZK/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r., przeprowadził w dniu 12 września 2019 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym, w Starostwie Powiatowym w Przasnyszu, ul. Św. St. Kostki 5, 06-300 Przasnysz.

Przedmiot kontroli obejmował ocenę stanu realizacji zadań planistyczno - organizacyjnych z zakresu obrony cywilnej.

Kontrolą objęto okres od 01.09.2016 r. do 31.08.2019 r.

Niniejszym, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą stwierdzono co następuje.

- 1. Planowanie realizacji zadań w zakresie obrony cywilnej w ramach rocznych planów działania i wieloletniego planu obrony cywilnej Powiatu. Określanie zadań dla jednostek podległych funkcjonujących na administrowanym terenie.**

W okresie objętym kontrolą, realizację zadań obrony cywilnej planowano w dwóch trybach: rocznym - w ramach planów działania w zakresie obrony cywilnej Powiatu Przasnyskiego oraz wieloletnim - w Planie Obrony Cywilnej Powiatu. W planach działania w zakresie obrony cywilnej planowano przedsięwzięcia organizacyjno-planistyczne w oparciu o Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju do działalności na dany rok kalendarzowy oraz na podstawie zadań określonych przez Wojewodę Mazowieckiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa w odpowiednich planach działania na szczeblu województwa. Roczne plany działania zostały opracowane w strukturze zgodnej z zaleceniami Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego MUW w Warszawie, a ich treść stanowią szczegółowe zadania obrony cywilnej pogrupowane w określonych podzakresach. Dla każdego zadania był wyznaczony termin realizacji oraz wskazana komórka organizacyjna/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za jego realizację oraz osoba nadzorująca wykonanie danego zadania.

W strukturze ww. planów działania został uwzględniony harmonogram szkoleń oraz plan kontroli z wytypowanymi jednostkami organizacyjnymi przewidzianymi do realizacji zadań obrony cywilnej na terenie Powiatu.

W okresie objętym kontrolą plany działania Powiatu Przasnyskiego uzgadniane były - z Szefem Obrony Cywilnej Województwa, oraz zatwierdzane przez Starostę Przasnyskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu.

Treść wieloletniego dokumentu planistycznego „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Przasnyskiego” stanowi planowanie organizacji działań obrony cywilnej w wyższych stanach gotowości obronnej państwa. Struktura przedmiotowego dokumentu oraz jego treść jest zgodna z zaleceniami określonymi z Wytycznych Wojewody Mazowieckiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa Mazowieckiego z dnia 17 sierpnia 2012 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej powiatów i gmin. Dokument zawiera niezbędne uzgodnienia z instytucjami i podmiotami przeznaczonymi do realizacji i współdziałania w realizacji zadań obrony cywilnej w powiecie. Plan Obrony Cywilnej Powiatu Przasnyskiego został uzgodniony z Szefem Obrony Cywilnej Województwa oraz zatwierdzony przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Przasnyskiego.

Dla instytucji, podmiotów oraz innych jednostek organizacyjnych szczebla powiatowego przeznaczonych do wykonywania zadań obrony cywilnej zostały rozpisane karty realizacji zadań obrony cywilnej. Karty te zostały zatwierdzone przez kierowników tych jednostek oraz uzgodnione z powiatowym organem obrony cywilnej.

Określanie krótkoterminowych zadań obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu jednostkom podległym odbywało się w trybie - przekazywanych szefom obrony cywilnej gmin - powiatowych planów działania oraz nadzoru nad opracowaniem przez nich odpowiednich dokumentów na szczeblu gminy. Inne bieżące zadania

w zakresie obrony cywilnej przekazywano gminom również w trybie korespondencji.

W czasie kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej Powiatu nadzorował i koordynował przedsięwzięcia związane z wdrażaniem zintegrowanego systemu wczesnego ostrzegania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. W wyniku czego we wszystkich gminach powiatu przasnyskiego zostały zainstalowane łącznie 42 punkty alarmowe.

2. Stan zorganizowania formacji obrony cywilnej przeznaczonych do działania w systemie wykrywania i alarmowania.

Szef Obrony Cywilnej Powiatu Przasnyskiego powołał zarządzeniem nr 10/2016 z dnia 15 kwietnia 2016 roku w sprawie organizacji powiatowego Systemu Wykrywania i Alarmowania na terenie powiatu przasnyskiego jedną formację obrony cywilnej pn. Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (POADA). POADA został utworzona w strukturze 11 etatowej, zgodnej z zarządzeniem nr 1057 Wojewody Mazowieckiego z dnia 14 października 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania na terenie województwa mazowieckiego. Stopień ukończenia osobowego tej formacji wynosi 100%.

POADA jest formacją terenową. Jej personel stanowią pracownicy Starostwa Powiatowego w Przasnyszu oraz osoby nie pracujące w tym urzędzie. Wyznaczonym do służby w POADA wydane zostały przydziały organizacyjno-mobilizacyjne. Odcinki „B” przydziałów z poświadczeniem odbioru odcinków „A” znajdują się w dokumentacji organizacyjno-ewidencyjnej ww. formacji. Osoby przeznaczone do służby w POADA zostały wcześniej uzgodnione z Wojskowym Komendantem Uzupelnień w Ostrołęce.

Dla POADA został opracowany plan działania. Dokument ten zawiera dane organizacyjno-planistyczne niezbędne do realizacji zadań przez tą formację. Jego struktura jest zgodna ze strukturą określoną w zarządzeniu nr 524 Wojewody Mazowieckiego Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 21 października 2013 r. w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania na terenie województwa mazowieckiego.

Nie została utworzona na szczeblu powiatu druga formacja obrony cywilnej, przeznaczona - zgodnie z zarządzeniem nr 524 Wojewody Mazowieckiego Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 21 października 2013 r. w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania na terenie województwa mazowieckiego - do prowadzenia analiz laboratoryjnych. Wyjaśnienie w tej sprawie zostało złożone przez kierownika Referatu Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Przasnyszu. Wynika z niego, że głównym powodem odstąpienia od utworzenia przedmiotowej formacji był brak możliwości prowadzenia analiz laboratoryjnych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Przasnyszu, na bazie której formacja ta powinna realizować swoje zadania. Świadczy o tym korespondencja prowadzona w 2016 roku pomiędzy Starostą

3. Planowanie i organizacja szkoleń z zakresu obrony cywilnej.

Przedsięwzięcia szkoleniowe w zakresie obrony cywilnej planowane były w harmonogramach szkoleń, opracowywanych na dany rok kalendarzowy w ramach rocznych planów działania w zakresie obrony cywilnej. W okresie objętym kontrolą Szef Obrony Cywilnej Powiatu zorganizował następujące przedsięwzięcia szkoleniowe:

1. Z obsadą osobową POADA, komendantami Drużyn Wykrywania i Alarmowania, pracownikami Urzędów Miast i Gmin realizującymi zadania z zakresu obrony cywilnej - w dniu 22.12.2016 r.
2. Z pracownikami realizującymi zadania z zakresu obrony cywilnej w gminach - w dniach 15.09.2016 r. , 26.04.2018 r., 9.05.2018 r.

Podczas czynności kontrolnych, przedstawione zostały dokumenty świadczące o zorganizowaniu przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu ww. przedsięwzięć, takie jak: tematyczne plany szkoleń oraz listy obecności z podpisami ich uczestników.

Nie zostały zrealizowane, zaplanowane harmonogramach szkoleń na 2017 r. oraz do czasu przeprowadzenia kontroli na 2019 r. szkolenia dedykowane pracownikom prowadzących sprawy obrony cywilnej w gminach funkcjonujących na terenie powiatu przasnyskiego. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Referatu Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Przasnyszu wynika, że powodem braku działalności kontrolnej było zbyt duże obciążenie pracowników Referatu innymi zadaniami, po odejściu na emeryturę jednego z pracowników. Ponadto, wg wyjaśnień, Kierownik Referatu koordynował całość zadań dotyczących realizacji na terenie Powiatu projektu pn. „Budowa systemu wczesnego ostrzegania przed zjawiskami katastrofalnymi”.

4. Prowadzenie działalności kontrolnej.

Działalność kontrolna Szefa Obrony Cywilnej Powiatu w zakresie realizacji zadań obrony cywilnej na administrowanym terenie, planowana była w Planach kontroli stanowiących integralną część do rocznych planów działania w zakresie obrony cywilnej powiatu przasnyskiego. W każdym roku objętym kontrolą planowane były kontrole problemowe w zakresie obrony cywilnej w gminach funkcjonujących na terenie powiatu.

Żadna z zaplanowanych kontroli nie została zrealizowana. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Referatu Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Przasnyszu wynika, że powodem braku działalności kontrolnej było zbyt duże obciążenie pracowników Referatu innymi zadaniami, po odejściu na emeryturę jednego z pracowników. Ponadto, wg wyjaśnień, Kierownik Referatu koordynował całość zadań

dotyczących realizacji na terenie Powiatu projektu pn. „Budowa systemu wczesnego ostrzegania przed zjawiskami katastrofalnymi”.

5. Wydatkowanie dotacji udzielonych na realizację zadań obrony cywilnej z budżetu Wojewody Mazowieckiego.

W okresie objętym kontrolą Starosta Przasnyski wydatkował dotację na realizację zadań z zakresu obrony cywilnej udzieloną przez Wojewodę Mazowieckiego z Działu 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Rozdział 75414 - Obrona Cywilna. W 2016 r. dotacja celowa w wysokości 1000 zł wydatkowana została na podstawie Umowy Zlecenia nr CRU/180//2016 z dn. 21 grudnia 2016 r. zawartej z Panem [REDAKTOWANE]. Przedmiotem umowy było przeprowadzenie szkolenia dla obsady osobowej POADA, komendantów Drużyn Wykrywania i Alarmowania oraz pracowników realizujących zadania obrony cywilnej w gminach. Rachunek wystawiono w dn. 21.12.2016 r. Sprawozdanie z rozliczenia dotacji zostało przyjęte przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie bez zastrzeżeń.

W 2019 roku Wojewoda Mazowiecki udzielił - zgodnie ze złożonym przez Powiat Przasnyski wnioskiem - dotację celową na realizację zadań obrony cywilnej w wysokości 2,5 tys. zł z przeznaczeniem na szkolenie personelu POADA, pracowników realizujących zadania obrony cywilnej na terenie powiatu oraz epizodu praktycznego w ramach powiatowego ćwiczenia obronnego „Jesień-2019”. Wydatkowanie ww. dotacji do dnia przeprowadzenia kontroli jeszcze nie nastąpiło.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości oraz przyczyny i skutki ich powstania:

1. Nie zrealizowano, zaplanowanych w harmonogramach szkoleń na 2017 r. oraz do czasu przeprowadzenia kontroli na 2019 r. szkoleń dedykowanych pracownikom prowadzącym sprawy obrony cywilnej w gminach powiatu przasnyskiego. Powyższe skutkuje nieodpowiednim przygotowaniem kadr do realizacji zadań obrony cywilnej w gminach oraz przyczynia się do obniżenia poziomu realizacji tych zadań na terenie administrowanym przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Referatu Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Przasnyszu wynika, że powodem niezrealizowania tych przedsięwzięć szkoleniowych było zbyt duże obciążenie pracowników Referatu innymi zadaniami, w wyniku odejścia na emeryturę jednego z pracowników Referatu. Ponadto, wg wyjaśnień kierownik Referatu koordynował całość zadań dotyczących realizacji na terenie Powiatu projektu pn. „Budowa systemu wczesnego ostrzegania przed zjawiskami katastrofalnymi”. Zaistniałe okoliczności zakwalifikowano jako **nieprawidłowość**.
2. W okresie objętym kontrolą Szef Obrony Cywilnej Powiatu Przasnyskiego nie prowadził działalności kontrolnej, przyczyniając się do braku właściwego nadzoru nad realizacją

zadań z zakresu obrony cywilnej w gminach. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Referatu Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Przasnyszu wynika, że powodem braku działalności kontrolnej Szefa Obrony Cywilnej Powiatu było zbyt duże obciążenie pracowników Referatu innymi zadaniami, w wyniku odejścia na emeryturę jednego z pracowników Referatu. Ponadto wg wyjaśnień, w okresie objętym kontrolą kierownik Referatu koordynował całość zadań dotyczących realizacji na terenie Powiatu projektu pn. „Budowa systemu wczesnego ostrzegania przed zjawiskami katastrofalnymi”. Zaistniałe okoliczności zakwalifikowano jako **nieprawidłowość**.

Pozytywnie należy ocenić inicjatywę Szefa Obrony Cywilnej Powiatu mającą na celu wdrożenie w Powiecie Przasnyskim zintegrowanego systemu wczesnego ostrzegania ludności o zagrożeniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Skala realizacji tego przedsięwzięcia, uwzględniająca wszystkie gminy oraz ilość zamontowanych na ich terenie nowoczesnych urządzeń alarmowych daje gwarancję lepszego pokrycia sygnałem alarmowym lokalnych terenów i przyczyni się do skuteczniejszego powiadamiania o zbliżającym się zagrożeniu, zamieszkałej na terenie Powiatu ludności.

Biorąc powyższe pod uwagę, realizację zadań planistyczno-organizacyjnych w zakresie obrony cywilnej w Starostwie Powiatowym **oceniam pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Przedstawiając ww. ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia następujących działań:

1. Organizować zaplanowane w harmonogramach szkoleń przedsięwzięcia szkoleniowo-zadaniowe, dedykowane pracownikom realizującym zadania obrony cywilnej w nadzorowanych gminach.
2. Realizować zaplanowane w rocznych planach działania w zakresie obrony cywilnej Powiatu Przasnyskiego kontrole w nadzorowanych i podległych jednostkach organizacyjnych.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Starostę do przekazania, w terminie 2 miesięcy od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych z załączonymi kopiami stosownych dokumentów, świadczących o wykonaniu zaleceń, potwierdzonych „Za zgodność z oryginałem”.